

The Message and Mission of Modern Orthodoxy in the 21st Century

I) Message- To Engage the World

(א) עבודה/מלאכה

(1) תפקידו של האדם

ספר בראשית פרק ב
(טו) וַיִּקַּח יְיָ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיִּנְחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעֲבֹדָה וּלְשִׁמְרָה :
(טז) וַיִּצְוּ יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ הַגֵּן אָכַל תֹּאכַל :
(יז) וּמֵעֵץ הַדְּעִיַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְדָּךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת :

And the Lord God took the man, and put him into the garden of Eden **to cultivate it and to keep it**. And the Lord God commanded the man, saying, Of every tree of the garden you may freely eat; But of the tree of the knowledge of good and evil, you shall not eat of it; for in the day that you eat of it you shall surely die.

מדרש תנחומא תזריע פרק ה
מעשה ששאל טורנוסרופוס הרשע את ר' עקיבא איזו מעשים נאים של הקב"ה או של בשר ודם?
אמר ליה **של בשר ודם נאים**
אמר ליה טורנוסרופוס הרי השמים והארץ יכול אדם לעשות כיוצא בהם?
אמר ליה ר"ע לא תאמר לי בדבר שהוא למעלה מן הבריות שאין **שולטין** עליו אלא אמור דברים שהם מצויין בבני אדם.
אמר ליה למה אתם מולין?
אמר ליה אני הייתי יודע שעל דבר זה אתה שואלני ולכך הקדמתי ואמרת לי לך שמעשה בני אדם נאים משל הקב"ה
הביא לו ר"ע שבליים וגלוסקאות אמר ליה אלו מעשה הקב"ה ואלו מעשה ידי אדם אמר ליה אין אלו נאים יותר מן השבליים?
אמר ליה טורנוסרופוס אם הוא חפץ במילה למה אינו יוצא הולד מהול ממעי אמו?
א"ל ר"ע **ולמה שוררו יוצא עמו והוא תלוי בבטנו ואמו חותכו** ומה שאתה אומר למה אינו יוצא מהול לפי שלא נתן הקב"ה את המצות לישראל אלא לצרף אותם בהם ולכך אמר דוד (תהלים יח) כל אמרת ה' צרופה :

(2) חשיבות

משנה מסכת אבות פרק א
(ב) שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק הֵיחָא מְשַׁגְרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה. הוּא הֵיחָא אוֹמֵר, עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבֹדָה וְעַל גְּמִילוּת הַחַסְדִּים :

מדרש רבה בראשית פרשה לט פסקה ח
וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט אמר רבי לוי בשעה שהיה אברהם מהלך בארם נהרים ובארם נחור ראה אותן אוכלים ושותים ופוחזים אמר הלואי לא יהא לי חלק בארץ הזאת וכיון שהגיע לסולמה של צור ראה אותן עסוקין בניכוש בשעת הניכוש בעידור בשעת העידור אמר **הלואי יהא חלקי בארץ הזאת** אמר לו הקב"ה לזרעך אתן את הארץ הזאת :

So Avram went, as the Lord had spoken, and Lot went with him (Bereishit 12:4). Rabbi Levi said: When Avraham was travelling through Aram Naharaim and Aram Nahor, he saw its inhabitants eating and drinking and revelling. 'May my portion not be in this country!' he exclaimed. But when he reached the promontory of Tyre and saw them engaged in weeding and hoeing at the proper seasons, he exclaimed, '**Would that my portion might be in this country!**' Said the Holy One, blessed be He, to him: Unto thy seed have I given this land (ibid. 15:18).

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לה/ב
תנו רבנן ואספת דגנך מה תלמוד לומר לפי שנאמר לא ימוש ספר התורה הזה מפיך יכול דברים ככתבן **תלמוד לומר ואספת דגנך הנהג בהן מנהג דרך ארץ דברי רבי ישמעאל**

אבות דרבי נתן נוסחה ב' לא
אם היתה נטיעה בידך, ויאמרו לך- הרי לך משיח, **בא ונטע את הנטיעה, ואחר כך צא והקבילו.**

If you have a sapling in your hand, and someone should say to you that the Messiah has come, **stay and complete the planting, and then go to greet the Messiah.**

ספר דברים פרק יג
(ה) **אחרי ה' אלקיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבקו:**

מדרש רבה ויקרא פרשה כה פסקה ג
ר"י ב"ר סימון פתח (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לבשר ודם להלך אחר הקב"ה אותו שכתוב בו (תהלים עז) בים דרכך ושבילך במים רבים ואתה אומר אחרי ה' תלכו ובו תדבקו?
וכי אפשר לבי"ו לעלות לשמים ולהדבק בשכינה אותו שכתוב בו (דברים ד) כי ה' אלהיך אש אוכלה וכתוב (דניאל ז) כורסיה שביבין דינור וכתבי (שם) נהר דינור נגד ונפק מן קדמוהי ואתה אומר ובו תדבקו? **אלא מתחלת** ברייתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחלה הה"ד (בראשית ב) ויטע ה' אלהים גן בעדן **אף אתם כשנכנסין לארץ לא תתעסקו אלא במטע תחלה** הה"ד כי תבאו אל הארץ:

ספר שמות פרק כ
(ט) **ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך:**

אבות דרבי נתן פרק אחד עשר
(א) שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה אומר אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתוודע לרשות. אהוב את המלאכה כיצד מלמד שיהא אדם אוהב את המלאכה ואל יהי שונא את המלאכה **כשם שהתורה נתנה בברית כך המלאכה נתנה בברית** שנא' (שמות כ) ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלהיך.
ר"ע אומר עתים שאדם עושה מלאכה ומתנצל מן המיתה **ועתים שאין אדם עושה מלאכה ומתחייב מיתה לשמים**. כיצד ישב אדם כל השבוע ולא עשה מלאכה ולע"ש אין לו מה יאכל היו לו מעות של הקדש בתוך ביתו ונטל מהם ואכל מתחייב מיתה לשמים. אבל אם היה פועל והולך בבנין בית המקדש אע"פ שנתנו לו מעות של הקדש בשכרו ונטל מהם ואכל מתנצל מן המיתה.
רבי דוסתאי אומר מניין שאם לא עשה מלאכה כל ששה שיעשה כל שבעה הרי שישב כל ימות השבת ולא עשה מלאכה ולערב שבת אין לו מה שיאכל הלך ונפל בין הגייסות ותפשוהו ואחזו אותו בקולר ועשו בו מלאכה בשבת כל זאת שלא עשה כל ששה.
ר"ש בן אלעזר אומר **אף אדם הראשון לא טעם כלום עד שעשה מלאכה** שנא' (בראשית ב) ויניחהו בגן עדן לעובדה ולשמרה והדר מכל עץ הגן אכול תאכל.
ר"ט אומר **אף הקב"ה לא השרה שכירתו על ישראל עד שעשו מלאכה** שנאמר (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

רבי יהודה בן בתירא אומר **מי שאין לו מלאכה לעשות מה יעשה** אם יש לו חצר חרבה או שדה חרבה ילך ויתעסק בה שנאמר ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ומה תלמוד לומר ועשית כל מלאכתך להביא את מי שיש לו חצרות או שדות חרבות ילך ויתעסק בהן
ר' [טרפון] אומר **(אין אדם מת) אלא מתוך הבטלה** (שנאמר (בראשית מט) ויגוע ויאסף אל עמיו [רבי יוסי הגלילי אומר] הרי שנכפה ונפל על אומן שלו ומת הא אינו מת אלא מתוך הבטלה) היה עומד על ראש הגג [ועל ראש הבירה ועל ראש הבניין] [ויעל שפת הנהר]] ונפל ומת אינו מת אלא מתוך הבטלה.

(שכן) שמענו לאנשים ולנשים מניין שנאי' (שמות לו) איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש לטפלים מניין שנאמר (שם) ויכלא העם מהביא.

משנה מסכת אבות פרק ג
(יז) רבי אלעזר בן עזריה אומר, אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה.

משנה מסכת אבות פרק א
(י) שמעיה ואבטליון קבלו מהם. שמעיה אומר, אהוב את המלאכה, ושנא את הרבנות, ואל תתנדע לרשות:

ספר דרך חיים - פרק א משנה י
והבן איך הפליגו חכמים באהבת המלאכה, בפרט כאשר אוהב לעשות מלאכה כמו שאמר אהוב את המלאכה, ור"ל שיעקר המעלה כאשר אוהב את המלאכה ולא אמר בחור לך המלאכה. ובפרק קמא דברכות (ח' ע"א) אמר גדול הנהנה מיגיע כפו יותר מירא שמים דאלו בנהנה מיגיע כפו כתיב אצלו אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא ואלו בירא שמים כתיב אשרי איש ירא ה' ע"כ.

ב) יחס לעולם

1) תרומה - יישוב העולם

ספר בראשית פרק א
(כו) ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו ודמו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ:
(כז) ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם:
(כח) ויברך אתם אלקים ויאמר להם אלקים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על הארץ:

And God said, Let us make man in our image, after our likeness; and let them have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the air, and over the cattle, and over all the earth, and over every creeping thing that creeps upon the earth. So God created man in His own image, in the image of God created He him; male and female He created them. And God blessed them, and God said to them, Be fruitful, and multiply, and replenish the earth, and subdue it; and have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the air, and over every living thing that moves upon the earth.

ספר ישעיה פרק מה
(יח) כי כה אמר יהוה בורא השמים הוא האלקים יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה לשבת יצרה אני ה' ואין עוד:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כד/ב
משנה ואלו הן הפסולין המשחק בקוביא והמלוה בריבית ומפריחי יונים וסוחרי שביעית אמר רבי שמעון בתחילה היו קורין אותן אוספי שביעית משרבו האנסין חזרו לקרותן סוחרי שביעית אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין להן אומנות אלא הוא אבל יש להן אומנות שלא הוא כשרין:
גמרא משחק בקוביא מאי קא עביד אמר רמי בר חמא משום דהוה אסמכתא ואסמכתא לא קניא רב ששת אמר כל כי האי גוונא לאו אסמכתא היא אלא לפי שאין עסוקין ביישובו של עולם מאי בינייהו איכא בינייהו דגמר אומנותא אחריתי

רמב"ם יד החזקה - הלכות גולה ואבדה פרק ו
(יא) והמשחק בקוביא עם הגוי אין בו איסור גזל אבל יש בו איסור עוסק בדברים בטלים שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא בדברי חכמה וביישובו של עולם.

When a person plays dice with gentiles, he does not violate the prohibition against robbery. **He does, however, violate the prohibition against occupying oneself with empty matters. It is not fitting for a person to spend any of his days occupied in anything other than words of wisdom or [pursuits that lead to] a stable world.**

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סד/א
 אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם
 שנאמר וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך

Rabbi Eleazar said in the name of Rabbi Hanina: The disciples of the wise increase peace in the world, as it says, And all thy children shall be taught of the Lord, and great shall be the peace of thy children. Read not banayik [thy children] but bonayik [thy builders].

קבלה (2)

א) לימוד

רמב"ם יד החזקה - הלכות יסודי התורה פרק ב
 (א) האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבו וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך ונאמר את ה' אלהיך תירא:
 (ב) והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול כמו שאמר דוד צמאה נפשי לאלהים לאל חי וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות כמו שאמר דוד כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך מה אנוש כי תזכרנו ולפי הדברים האלו אני מבאר כללים גדולים ממעשה רבון העולמים כדי שיהיו פתח למבין לאהוב את השם כמו שאמרו חכמים בענין אהבה שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם:

1. It is a mitzvah to love and fear this glorious and awesome God, as it says, "And you shall love God, your Lord" (Devarim 6:5) and it states, "Fear God, your Lord" (ibid. 6:13).
2. What is the way to love and fear God? **Whenever one contemplates the great wonders of God's works and creations, and one sees that they are a product of a wisdom that has no bounds or limits, one will immediately love, laud and glorify [God] with an immense passion to know the Great Name**, like David has said, "My soul thirsts for God, for the living God". When one thinks about these matters one will feel a great fear and trepidation, and one will know that one is a low and insignificant creation, with hardly an iota of intelligence compared to that of God, like David has said, "When I observe Your heavens, the work of Your fingers...what is man, that You are heedful of him?". Bearing these things in mind, I shall explain important concepts of the Creator's work, as a guide to understanding and loving God. Concerning this love the Sages said that from it will come to know God.

הנאה (ב)**ספר במדבר פרק ו**

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְלֵא לְגַדֵּר נֶזֶר לְהַזִּיר לַה'

(ג) מִיָּיִן וְשִׁכָר וְזֵיזִר חֲמֵץ יַיִן וְחֲמֵץ שִׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לַחִים וַיִּבְשִׂים לֹא יֹאכַל:

(ד) כֹּל יְמֵי נְזָרוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִגִּפְןִּי הֵיטֵן מִחֲרָצִים וְעַד זֶה לֹא יֹאכַל...

(ט) וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפִתְעָה פְתָאם וְטָמֵא רֹאשׁ נְזָרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם טְהַרְתּוּ בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְגִלַּחְתֶּם:

(י) וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יָבֵא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

(יא) וַעֲשֶׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לַחֲטָאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֹּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:

(יג) וְזֹאת תֹּרַת הַנְּזִיר בַּיּוֹם מְלֵאת יָמֵי נְזָרוֹ וַיָּבִיֵא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

(יד) וְהִקְרִיב אֶת קֶרְבָּנוֹ לַה' כֶּבֶשׂ בֶּן שָׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכִבְשֶׂה אֶחָת בֵּת שְׁנֵתָה תְּמִימָה לַחֲטָאת וְאֵיל אֶחָד תָּמִים לְשִׁלְמִים:

תלמוד בבלי מסכת תענית דף יא/א**אמר שמואל כל היושב בתענית נקרא חוטא**

סבר כי האי תנא דתניא רבי אלעזר הקפר ברבי אומר מה תלמוד לומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזה נפש חטא זה אלא שציער עצמו מן היין והלא דברים קל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו

אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה

רבי אלעזר אומר נקרא קדוש שנאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה

Shmuel said: Whosoever fasts [for the sake of self-affliction] is termed a sinner. He is of the same opinion as the following Tanna. For it has been taught: Eleazar ha-Kappar Berabbi Says: What is Scripture referring to when it says [of the Nazirite], And make atonement for him, for that he sinned by reason of the soul. Against which soul did he sin? [It must refer to the fact that] he denied himself wine. We can now make this inference from minor to major: If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Sinner, how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things. Rabbi Eleazar says: He is termed, Holy. as it is said, He shall be holy, he shall let the locks of the hair of his head grow long. If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Holy. how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things

רמב"ם יד החזקה - הלכות דעות פרק ג

(א) שמה יאמר אדם הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון עד שלא יאכל בשר ולא ישתה יין ולא ישא אשה ולא ישב בדירה נאה ולא ילבש מלבוש נאה אלא השק והצמר הקשה וכיוצא בהן כגון כהני העובדי כוכבים גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה המהלך בדרך זו נקרא חוטא שהרי הוא אומר בנזיר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש אמרו חכמים ומה אם נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה המונע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד ולא יהא אוסר עצמו בנדורים ובשבועות על דברים המותרים כך אמרו חכמים לא דיך מה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים ובכלל הזה אלו שמתענין תמיד אינן בדרך טובה ואסרו חכמים שיהא אדם מסגף עצמו בתענית ועל כל הדברים האלו וכיוצא בהן צוה שלמה ואמר אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם:

תלמוד ירושלמי מסכת קדושין דף מח/ב

רבי חזקיה ר' כהן בשם רב עתיז אדם ליתן דין וחשבון על כל שראת עינו ולא אכל

Rabbi Hizkiah, Rabbi Kohen in the name of Rav: In the future, a person will be held accountable for whatever good things he saw in the world, and did not taste

ב) היחס לאנושות

1) השפעה

ספר שמות פרק יט

- (א) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי :
 (ב) וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר וַיַּחֲנוּ שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר :
 (ג) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹקִים וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יִעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל :
 (ד) אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׁרִים וָאֲבֵא אֶתְכֶם אֵלַי :
 (ה) וְעַתָּה אִם שְׂמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשָׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהֵייתֶם לִי סֹגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ :
 (ו) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מְמַלְכֶת כַּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

In the third month, when the people of Israel were gone forth out of the land of Egypt, the same day came they into the wilderness of Sinai. For they had departed from Rephidim, and had come to the desert of Sinai, and had camped in the wilderness; and there Israel camped before the mount. And Moses went up to God, and the Lord called to him from the mountain, saying, Thus shall you say to the house of Jacob, and tell the people of Israel; You have seen what I did to the Egyptians, and how I carried you on eagles' wings, and brought you to myself. Now therefore, if you will obey my voice indeed, and keep my covenant, **then you shall be my own treasure among all peoples; for all the earth is mine; And you shall be to me a kingdom of priests,** and a holy nation. These are the words which you shall speak to the people of Israel.

רש"י על שמות פרק יט פסוק ו

(ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים - **שרים** כמה דאת אמר (ש"ב ח) ובני דוד כהנים היו :

ספורנו עה"ת ספר שמות פרק יט

פסוק ה

והייתם לי סגולה מכל העמים. אף על פי שכל המין האנושי יקר אצלי מכל יתר הנמצאים השפלים, כי הוא לבדו המכוון בהם, כאמרם ז"ל (אבות) חביב אדם שנברא בצלם מכל מקום אתם תהיו לי סגולה מכלם כי לי כל הארץ - וההבדל ביניכם בפחות ויותר הוא, כי אמנם לי כל הארץ וחסידי אומות העולם יקרים אצלי בלי ספק :

פסוק ו

(ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים. ובזה תהיו סגולה מכלם כי תהיו ממלכת כהנים להבין ולהורות לכל המין האנושי לקרוא כלם בשם ה', ולעבדו שכם אחד, כמו שיהיה ענין ישראל לעתיד לבא, כאמרו ואתם כהני ה' תקראו וכאמרו כי מציון תצא תורה :

Then you shall be my own treasure among all peoples – Although the entire human race is more precious to Me than all other inferior creatures, for he alone (ie. Man) among them represents My intention (purpose), as our Sages say 'Precious is man who was created in the Image' (Avot 3:14), still you shall be to Me a treasure beyond all of them, for all the earth is mine – and the difference between you and them is one of degree, for indeed all the earth is Mine, and the righteous of all people are without a doubt dear to Me
And you shall be to me a kingdom of priests – In this fashion you will be the treasure of them all by being a kingdom of priests to understand and teach the entire human race that all shall call in the Name of Hashem and serve Him in one accord, as shall (indeed) be the (role) of Israel in the future as it says 'But you shall be named priests of Hashem' (Isaiah 61:6) and as it says 'For out of Zion shall Torah go forth' (ibid. 2:3).

רמב"ם ספר המצות - מצות עשה - מצוה ט

מצוה ט - היא שצונו לקדש השם והוא אמרו ונקדשתי בתוך בני ישראל וענין זאת המצוה אשר אנחנו מצווים **לפרסם האמונה הזאת האמתית בעולם ושלא נפחד בהיזק שום מזיק ואע"פ שבא עלינו מכריח גובר יבקש ממנו לכפור בו ית' לא נשמע ממנו אבל נמסור עצמנו למיתה ולא נתעהו לחשוב שכפרנו ואע"פ שלבנו מאמין בו יתעלה וזאת היא מצות קדוש השם המצווים בה בני ישראל בכללם רוצה לומר מסירת נפשנו למות ביד האונס על אהבתו ית' ואמונת יחודו**

ספר דברים פרק ד

(ו) וישמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה:

ספר ישעיהפרק מב

(א) הן עבדי אתמד בו בחירי רצתה נפשי נתתי רוחי עליו משפט לגוים יוציא: (ב) לא יצעק ולא ישא ולא ישמיע בחוץ קולו: (ג) קנה רצוץ לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה לאמת יוציא משפט: (ד) לא יקהה ולא ירוץ עד ישים בארץ משפט ולתורתו איים יחילו: (ה) כה אמר האל ה' בורא השמים ונוטיהם רקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: (ו) אני ה' קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ואתנדך לברית עם לאור גוים: (ז) לפקח עינים ערות להוציא ממסגר אסיר מבית כלא ישבי חשך: (ח) אני ה' הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן ותהלתי לפסילים: (ט) הראשנות הנה באו וחדשות אני מגיד בטרם תצמחנה אשמיע אתכם: (י) שירו לה' שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם: (יא) ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ורנו ישבי סלע מראש הרים יצוהו: (יב) ישימו לה' כבוד ותהלתו באיים יגידו:

פרק מט

(ו) ויאמר נקל מהיותך לי עבד להקים את שבטי יעקב ונצירי וינצוריו ישראל להשיב ונתתיך לאור גוים להיות ישועתי עד קצה הארץ:

2 לימודא) קיום של חכמה בגויםאור החיים על שמות פרק יח פסוק כא

וראיתי לתת לב, איך זכה יתרו, שתכתב על ידו פרשה זו, והן אמת כי הוא כיבד משה עבד ה', והנה שכרו שכבדו ה', אלא היה ה' יכול עשות לו דרך כבוד אחר לא בדרך זה שיראה חס ושלום כפחות ידיעה בעם ה', עד שבא כהן מדין והשכילם:

ונראה כי טעם הדבר הוא להראות ה' את בני ישראל הדור ההוא וכל דור ודור, כי יש באומות גדולים בהבנה ובהשכלה, וצא ולמד מהשכלת יתרו בעצתו ואופן סדר בני אדם אשר בחר, כי יש באומות מכירים דברים המאושרים, והכוונה בזה, כי לא באה הבחירה בישראל, לצד שיש בהם השכלה והכרה יותר מכל האומות, וזה לך האות השכלת יתרו, הא למדת כי לא מרוב חכמת ישראל והשכלתם בחר ה' בהם, אלא לחסד עליון ולאהבת האבות, ויותר יערב לחיך טעם זה למאן דאמר יתרו קודם מתן תורה בא (ילק"ש רמז רסח), כי נתחכם ה' על זה קודם מתן תורה לומר שהגם שיש באומות יותר חכמים מישראל אף על פי כן אותנו הביא ה' אליו ובחר בנו, ועל זה בפרט עלינו לשבח לאשר בחר בנו מצד חסדיו, גם למאן דאמר (שם) אחר מתן תורה [בא], יש טעם במה שסדר ביאתו קודם, להראות הכוונה הנזכרת, שזולת זה אין הכוונה הנזכרת נגלית, והבן:

מדרש רבה איכה פרשה ב פסקה יג

מלכה ושריה בגוים אין תורה אם יאמר לך אדם יש חכמה בגוים תאמן הדא הוא דכתיב (עובדיה א') והאבדתי חכמים מאדום ותבונה מהר עשו יש תורה בגוים אל תאמן דכתיב מלכה ושריה בגוים אין תורה נביאיה אלו נביאי שקר גם נביאיה אלו נביאי אמת אלו ואלו לא מצאו חזון מה':

“Her king and her princes are among the nations, Torah is no more” - **Should a person tell you there is wisdom among the nations, believe it;** as it is written, Shall I not in that day, saith the Lord, destroy the wise men out of Edom, and discernment out of the mount of Esau? (Ovadia 8). But if he tells you that there is Torah among the nations, do not believe it; because it is written, “Her king and her princes are among the nations, Torah is no more”. “Her prophets” – includes the true prophets, both classes “find no vision from the Lord”.

ב) הצורך ללמוד מהם

משנה מסכת אבות פרק ד
 (א) בן זומא אומר, **איזהו חכם, הלומד מכל אדם**, שְׁנַאֲמַר (תהלים קיט), מִכָּל מְלַמְדֵי הַשְּׂכֵלֶתִי כִּי עֲדוּתִיךָ שִׂיחָה לִּי. איזהו גבור, הכובש את יצרו, שְׁנַאֲמַר (משלי טז), טוֹב אֶרֶץ אֲפִים מִגְבוּר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּכָד עֵיר. איזהו עשיר השמח בחלקו, שְׁנַאֲמַר (תהלים קכח), יִגִּיעַ כְּפִיךָ כִּי תֹאכַל אֶשְׂרִיךָ וְטוֹב לָךְ. אֶשְׂרִיךָ, בְּעוֹלָם הַזֶּה. וטוב לך, לְעוֹלָם הַבָּא. איזהו מְכַבֵּד, הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת, שְׁנַאֲמַר (שמואל א ב), כִּי מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְנֵי יִקְלוּ:

Ben Zoma said: **Who is wise? He who learns from all men**, as it is written (Tehillim 119:99) "I have gained understanding from all my teachers." Who is mighty? He who subdues his passions, as it is written (Mishlei 16:32) "One who is slow to anger is better than the mighty, and one whose temper is controlled than one who captures a city." Who is rich? He who rejoices in his portion, as it is written (Tehillim 128:2) "You shall eat the fruit of the labour of your hands; you shall be happy, and it shall go well with you." "You shall be" refers to this world; and "it shall be well with you" refers to the world to come. Who is honoured? He that honours his fellow men as it is written (Shmuel I 2:30) "For those who honour me I will honour, and those who despise me shall be treated with contempt."

אורות הקודש א': יג (עמ' 17)

כל המחשבות הגיוניות הן, ובקשר סיסטמתי הן נקשרות. גם אותן שאין אנו מכירים בהן כ"א בצבוח רעיוני לבד, כשנחתור יפה אחרי שרשן נמצא איך שהן משתלשלות ממקור ההגיון. כי כך היא תכונת המחשבה.
 וממילא יודעים אנו **שאינו שום מחשבה בטלה בעולם כלל**, אין לך דבר שאין לו מקום, כי כולן ממקור החכמה הן יוצאות. ואם ישנן מחשבות של דופי או של ריקניות, זה הדופי והריקניות הוא רק בסגנון החיצון, אבל כשירדדים עד פנימיותן מוצאים אנו בהן יסודי **חיים**, כי חכמה מקור **חיים**.
וכל אדם מלאים הם אוצרות מחשבותיו המון חיים עליונים, שעתידים להיות מזדקקים ועומדים חיים וקיימים בפאר מעלה, ליום אשר יבא העולם לתיקונו. **וכל מה שיתעלה האדם יותר**, כל מה ששייכותו היא יותר גדולה לתוכן הפנימי של ההווה והחיים, **הרי הוא לוקח מכל מחשבה** בין שהיא שלו, בין שהיא של אחרים, את גרעינה הנצחי, ההגיוני, הטוב, הנובע ממקור החכמה, והולך ומתעלה על ידן, והן מתעלות בו. **איזהו חכם הלומד מכל אדם, בלא שיוך כלל.**

ג) היחס לחדש

1) תפקיד האשה

ספר בראשית פרק ג

(טז) אֵלֶּה הָאִשָּׁה אָמַר ה' אֵלֶּיךָ וְהָרְגִי עִצְבוֹנִי וְהָרְגִי בְעֵצֶב תֵּלְדֵי בָנִים וְאֵלֶּיךָ תִּשְׁוֹקֶתְךָ וְהוּא יִמְשָׁל בְּךָ :
 (יז) וְלֹאֲדָם אָמַר כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְתֹאכַל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה
 הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹרְךָ בְּעֵצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ :
 (יח) וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לְךָ וְאָכַלְתָּ אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה :
 (יט) בְּזַעַת אֶפֶיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֵךְ אֵל הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לְקַחְתָּ כִּי עֹפֵר אֶתָּה וְאֵל עֹפֵר תִּשׁוּב :

שו"ת הרשב"א חלק א סימן ס

ושהיתה המחשבה ליבראות שנים כלומר זה לעצמו וזה לעצמו. ולהיותם עומדים לעצמם בלי שיקבל זה מזה ושלא יולידו זה מזה. כי צורת הזכר והנקבה לענין כשמש וכירח. ואחר כך חייבה החכמה שאינו טוב להיות האדם שהוא העיקר ביצירה לבדו. **אלא להיות הוא פועל והנקבה ככלי יעזר הוא בו בפעולותיו.** והוא כענין המחשבה והמעשה בחמה והלבנה. ושאמרו ז"ל שאמרה לבנה לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. ואמר לה הקדוש ברוך הוא לכי והמעטי עצמך. שהיא אינה אלא ככלי להיות השמש פועל בה והיא מקבלת ממנו. והוא שנרמזו ליוסף בחלמו יעקב ורחל לשמש וירח שהם כמותם בלי ספק. ודי לאיש כמודך במעט מן הרמיזות. וזהו שביאר רבי אבהו. כי הכתוב שאמר זכר ונקבה בראם הוא במחשבה ליבראות שנים זה לעצמו וזה לעצמו. ואחר כך לא נבראו במעשה אלא אחד שהוא הזכר. **ואין הנקבה נחשבת בבריאה שאינה אלא כדבר הטפל אל העיקר ולקוח ממנו ולצורך תשמישו.** והוא שקראוה רבותינו ז"ל **זנב כענין לראש ולא לזנב עם היותה זנב באמת ונבנית ממנו...**

עוד יש לפרש בתחילה עלו במחשבה ליבראות שנים כענין יצירת שאר בעלי חיים שנברא הזכר בפני עצמו והנקבה בפני עצמה. ואח"כ לא נברא אלא אחד לומר **שתהא האשה לקוחה מגופו ומצלעותיו להיותה כאחד מאבריו ולהשתוקק בתועלת בעלה והבעל משתוקק בתועלתה.** והוא שהכתוב אומר **עצם מעצמי ובשר מבשרי וגומר על כן יעזב איש את אביו ואת אמו וגוי. רוצה בו על כן נבראת עצם מעצמי להיות הדבקות בהם אמת.** וחזק יותר מדבקות הבן לאב ולאם שהוא מגופם. **כי זה יותר דבר שנלקח חלק ממש מאבריו.** וכבר קדם לפי זה הרב ר' אברהם /הראב"ד/ ז"ל בספר בעלי הנפש והוא נכון. ומכל מקום לא נחשוב אדם וחיה בבריאה רק אחד

2) מדינת ישראל

אגרות הראי"ה ב: תקנה (עמ' קפו)

ידע הדר"ג ששני דברים עיקריים ישנם שהם יחד בונים קדושת ישראל וההתקשרות האלוקית עמהם :
 הא' **הוא סגולה, כלומר טבע הקדושה שבנשמת ישראל מירושת אבות** כאמור 'לא בצדקתך', רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריהם' והייתם לי סגולה מכל העמים', והסגולה הוא כח קדוש פנימי מונח בטבע הנפש ברצון ה', כמו טבע כל דבר מהמציאות, שאי אפשר לו להשתנות כלל יכי הוא אמר ויהי' ויעמידם לעד לעולם'.

והב' **הוא ענין בחירה, זה תלוי במעשה הטוב ובתלמוד תורה,** החלק של הסגולה הוא הרבה, **באין ערוך כלל, יותר גדול וקדוש מהחלק התלוי בבחירה,** אלא שברית כרותה היא, שהסגולה הפנימית לא תתגלה בזמן הזה כי אם לפי אותה המדה שהבחירה מסייעת את גילויה, ע"כ הכל תלוי לפי רוב המעשה, וקדושת האמונה ותלמוד תורה...

ובדורנו נתרבו נשמות רבות שאע"פ שהן שפלות מאד בענין-הבחירה, ועל כן הם נגועים במעשים רעים רבים ובדעות רעות מאד ד' ישמרנו, מכל מקום אור-הסגולה מאיר בהם, ועל כן הם מחבבים מאד את כללות ישראל וחושקים בארץ ישראל, ובכמה דברים טובים ויקרים מהמדות שהם באים מסגולת ישראל בטבע-נפשם הם מצוינים בהם...

II) Mission- To Be More By Not Being Less

א) שמירה קפדנית

ב) תלמוד תורה כנגד כולם

משנה מסכת אבות פרק ג
(יז) רבי אלעזר בן עזריה אומר, **אם אין תורה, אין דרך ארץ**. אם אין דרך ארץ, אין תורה.

משנה מסכת פאה פרק א
(א) **אלו דברים שאין להם שיעור**. הפאה, והבפורים, והראיון, וגמילות חסדים, **ותלמוד תורה**.
אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקורן קיימת לו לעולם הבא. כבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והקבאת שלום בין אדם לחברו **ותלמוד תורה כנגד כלם** :

רע"ב על מסכת פאה פרק א משנה א
ותלמוד תורה - אין לה שיעור, דכתיב (יהושע א) והגית בו יומם ולילה :

ספר יהושע פרק א
(ו) חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם :
(ז) רק חזק ואמץ מאד לשמור לעשות ככל התורה אשר צוה משה עבדי אל תסור מפניו מינו ושמואל למען תשכיל בכל אשר תלך :
(ח) **לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה** למען תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל :

Be strong and courageous; for you shall cause this people to inherit the land, which I swore to their fathers to give them. Only be strong and very courageous, that you may observe to do according to all the Torah, which Moses my servant commanded you; turn not from it to the right hand or to the left, that you may prosper wherever you go. **This Book of the Torah shall not depart from your mouth; but you shall meditate on it day and night**, that you may observe to do according to all that is written on it; for then you shall make your way prosperous, and then you shall have good success.

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף צט עמוד ב
שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: **כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו לתלמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה, צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית.**

Ben Damah the son of R' Yishmael's sister once asked R' Ishmael, **Can someone like me who has studied the whole of the Torah learn Greek wisdom?** He then read the following verse, "This Book of the Torah shall not depart from your mouth; but you shall meditate on it day and night". **Go and find a time that is neither day nor night and learn then Greek wisdom.**

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טז/ב
אמר רב יוסף גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות דמעיקרא חשיב ליה למרדכי בתר ארבעה ולבסוף בתר חמשה מעיקרא כתיב אשר באו עם זרובבל ישוע נחמיה שריה רעליה מרדכי בלשן ולבסוף כתיב הבאים עם זרובבל ישוע נחמיה עזריה רעמיה נחמני מרדכי בלשן
אמר רב ואיתימא רב שמואל בר מרתא גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה
אמר רבה אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא גדול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש

Rav Yosef said: **The study of the Torah is superior to the saving of life.** For at first Mordecai was reckoned next after four, but afterwards next after five. At first it is written, Who came with Zerubabel, [namely] Jeshua, Nehemiah, Seraiah, Reelaiah, Mordecai, Bilshan, and subsequently it is written, Who came with Zerubabel, Jeshua, Nehemiah, Azariah, Raamiah, Nahamani, Mordecai, Bilshan. Rab — or, some say. Rav Samuel bar Martha — said: **The study of the Torah is superior to the building of the Temple,** for as long as Baruch b. Neriah was alive Ezra would not leave him to go up to the land of Israel. Rabbah said in the name of Rav Yitzchak bar Shmuel bar Martha: **The study of the Torah is superior to the honouring of father and mother.** For, for the fourteen years that Jacob spent in the house of Eber, he was not punished.

משנה מסכת אבות פרק ו

(א) רבי מאיר אומר **פל העוסק בתורה לשמה, זוכה לדברים הרבה, ולא עוד אלא שפל העולם פלו פדאי הוא לו, נקרא רע, אהוב, אהב את המקום, אהב את הבריות, משמח את המקום, משמח את הבריות, ומלבשתו ענוה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן, ומרחקתו מן החטא, ומקרבתו לידי זכות, ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה, שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי וגבורה, ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין, ומגליון לו רזי תורה, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, והוה צנוע וארך רוח, ומוחל על עלבונו, ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים:**
 (ב) אומר רבי יהושע בן לוי, **בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נוזף, שנאמר גם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם, ואומר והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת, אל תקרא חרות אלא חרות, שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה, וכל מי שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה, שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:**

1. Rabbi Meir said: "**Whosoever is busied in Torah for the love thereof merits many things; and not. only so, but he is worth the whole world,** as he is called friend, beloved, loves the Omnipotent and mankind; pleases the Omnipotent and mankind. And it clothes him with meekness and fear, and fits him to become righteous, pious, upright, and faithful; and removes him from sin, and brings him toward the side of merit. And they derive from him the benefit of good counsel, and sound wisdom, understanding, and strength, as it is written [Prov. viii. 14]: 'Mine are counsel and sound wisdom: I am understanding; mine is might.' And it gives him kingdom and dominion, and faculty of judgment. And they reveal to him secrets of Torah; and he is made, as it were, a spring that ceases not and as a river that flows on increasing. And he becomes modest and long-suffering, and forgiving of insult, **and it magnifies him and exalts him over all things.**"

2. Said Rabbi Yehoshua ben Levi: "Every day a Heavenly voice goes forth from Mount Horeb, and proclaims as follows: **Woe to the creatures for contempt of the Law,** for whosoever does not occupy himself in the, Law is called "blameworthy," as it is written [Mishlei 11:22]: 'As a golden ring in a swine's snout, so is a hand some woman that hath thrown off discretion'; and it is also written [Shemot 32:16]: 'And the tables were the work of God, and the writing, was the writing of God, engraved (*charuth*) upon the tables.' Do not read *charuth*, graven, but *cheruth*, freedom, **for there is no free man but him who is occupied in the study of the Law; as whosoever is occupied in such study, behold he exalts himself,** as it is written [Bamidbar 21:19]: 'And from Mattanah to Nachaliël; and from Nachaliël to Barmoth.'"

ספר דברים פרק ו

(ד) שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד:
 (ה) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך:
 (ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך:

(ז) וְשִׁנְתָם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ :

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל עמוד א
תנו רבנן: **ושנתם** - שיהו דברי תורה מחודדים בפיך, שאם ישאל לך אדם דבר - אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמור לו מיד, שנאמר (עמוד ב) +משלי ז+ אמור לחכמה אחותי את וגו', ואומר: +משלי ז+ קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך, ואומר: +תהלים קכז+ כחצים ביד גבור כן בני הנעורים, ואומר: +תהלים קכ+ חצי גבור שנונים, ואומר: +תהלים מה+ חציך שנונים עמים תחתיך יפלו, ואומר: +תהלים קכז+ אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער.

משנה מסכת אבות פרק א
(טו) שְׁמַאי אָמַר, עֲשֵׂה תוֹרַתְךָ קָבַע.
אָמַר מְעַט וְעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֶבֶר פְּנִים יְפוֹת :

(ג) המטרה - עשה רצונו רצונך

משנה מסכת אבות פרק ב
(ד) הוא (רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא) היה אומר, עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו, כדי שייבטל רצון אחרים מפני רצונך.

He used to say: **Do His will as if it was your will that He may do your will as if it was His will.**
Make your will of no effect before His will that He may make the will of others of no effect before your will.

משנה מסכת אבות פרק ד
(ב) בן עזאי אומר, הוי רץ למצוה קלה (כבחמורה), ובורח מן העברה. שמצוה גוררת מצוה, ועברה גוררת עברה. ששכר מצוה, מצוה. ושכר עברה, עברה

Ben Azzai said: **Be eager to fulfill the smallest duty** and flee from transgression; for one duty induces another and one transgression induces another transgression. The reward of a duty is a duty, the reward of one transgression is another transgression.

ספר בראשית פרק יח
(א) וַיֵּרָא אֵלָיו יְדוּד בְּאֵלֶיךָ מִמְּרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם :
(ב) וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה :
(ג) וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם נָא מְצֹאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֵר מֵעַל עַבְדְּךָ :
(ד) יִקַּח נָא מְעַט מִיָּם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ :
(ה) וְאָקַחָה פֶתַח לְחֵם וְסַעְדוּ לְבָבְכֶם אַחַר תַּעֲבְרוּ כִּי עַל כֵּן עַבְרַתְּם עַל עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֹּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דַּבַּרְתָּ :
(ו) וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֵהָלָה אֶל שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהְרֵי שָׁלַשׁ סְאִים קָמַח סִלְתָּ לְיֹשֵׁי וְעֲשֵׂי עֲגוֹת :
(ז) וְאֵל הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקָר רֶדֶד וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל הַנַּעַר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ :

And the Lord appeared to him in the plains of Mamre; **and he sat in the tent door in the heat of the day; And he lifted up his eyes and looked, and, lo, three men stood by him;** and when he saw them, he ran to meet them from the tent door, and bowed himself to the ground, And said, My Lord, if now I have found favor in your sight, pass not away, I beseech you, from your servant; Let a little water, I beseech you, be fetched, and wash your feet, and rest yourselves under the tree; And I will fetch a morsel of bread, and you comfort your hearts; after that you shall pass on; seeing that you are come to your servant. And they said, **So do**, as you have said. And Abraham **hurried** to the tent to Sarah, and said, Make ready quickly three measures of fine meal, knead it, and make cakes.

And Abraham **ran** to the herd, and fetched a calf tender and good, and gave it to a young man; and he **hurried** to prepare it.

רמב"ן על בראשית פרק יח פסוק ז
(ז) וטעם ואל הבקר רץ אברהם להגיד רוב חשקו בנדיבות כי האדם הגדול אשר היו בביתו שמונה עשר ושלוש מאות איש שולף חרב והוא זקן מאד וחלוש במילתו הלך הוא בעצמו אל אהל שרה לזרו אותה בעשיית הלחם, ואחרי כן רץ אל מקום הבקר לבקר משם בן בקר רך וטוב לעשות לאורחיו, ולא עשה כל זה על יד אחד ממשרתיו העומדים לפניו :

רש"י על בראשית פרק יח פסוק א
פתח האהל - לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו :
כחום היום - (ב"מ פו) הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים
ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים הביא המלאכים עליו בדמות אנשים :

At the door of the tent - To see if there are any passers by that he might invite into his home. **In the heat of the day** - G-d brought the sun out of its sheath so that he would not be burdened by travelers. But, when He saw that he [Avraham] was grieved that no travelers were coming, He brought the angels to him in the guise of men.

משנה מסכת אבות פרק ה
(כ) יהודה בן תימא אומר, הוי עז פנמר, וקל פנשר, ורץ פצבי, וגבור פארי לעשות רצון אביך שבשמים :

ספר בראשית פרק כב
(יב) ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנדך את יחידך ממני :
(יג) וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחו בסבב בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו :
(יד) ויקרא אברהם שם המקום ההוא ידוד יראה אשר יאמר היום בהר ידוד יראה :
(טו) ויקרא מלאך ידוד אל אברהם שנית מן השמים :
(טז) ויאמר בי נשבעתי נאם ידוד כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנדך את יחידך :
(יז) כי ברך אברהם והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אבינו :
(יח) והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקולי :

And he said, Lay not your hand upon the lad, nor do anything to him; for now I know that you fear God, seeing that you did not withheld your son, your only son from me. **And Abraham lifted up his eyes, and looked**, and behold behind him a ram caught in a thicket by his horns; and Abraham went and took the ram, and offered him up for a burnt offering in place of his son. And Abraham called the name of that place **Adonai-Yireh**; as it is said to this day, In the Mount of the Lord it shall be seen. And the angel of the Lord called to Abraham from heaven the second time, And said, By myself have I sworn, said the Lord, for because you have done this thing, and have not withhold your son, your only son; That in blessing I will bless you, and in multiplying I will multiply your seed as the stars of the heaven, and as the sand which is upon the sea shore; and your seed shall possess the gate of his enemies; And in your seed shall all the nations of the earth be blessed; because you have obeyed my voice.

ספר תהילים פרק קכח
(א) שיר המעלות אשרי כל ירא ה' ההלך בדרכיו :
(ב) יגיע פסיד כי תאכל אשריך וטוב לך :
(ג) אשתך כגפן פריה בירתך ביתך בניך כשתלי זיתים סביב לשלחך :
(ד) הנה כי כן יברך גבר ירא ה' :

(ה) וְבָרַךְ ה' מְצִיּוֹן וּרְאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ :
 (ו) וּרְאָה בְּנֵים לְבָנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל :

רש"י על בראשית פרק כב פסוק יג
 (יג) והנה איל - מוכן היה לכך **מששת ימי בראשית** :

ספר תהילים פרק כה
 (יב) מִי זֶה הָאִישׁ יֵרָא ה' יוֹרְנוּ בְּדָרְךָ יִבְחָר :

משנה מסכת אבות פרק ב
 (יב) רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, יְהִי מַמוֹן חֶבְרַךְ חֹבִיב עֲלֶיךָ כְּשֶׁלֶךְ. וְהִתְקַן עֲצָמְךָ לְלַמּוּד תוֹרָה, שְׂאִינָה יִרְשָׁה לְךָ
וכל מעשיך יהיו לשם שמים :

ספר משלי פרק ג
 (ה) בְּטַח אֶל יְדוֹד בְּכָל לִבְךָ וְאַל בִּינְתֶךָ אֶל תִּשְׁעֶן :
 (ו) **בְּכָל דְרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֶׁר אֶרְחֹתֶיךָ** :

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סג/א
 דרש בר קפרא איזוהי **פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויין בה** בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך
אמר רבא אפילו לדבר עבירה